

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार-अ

वर्ष ६, अंक ६]

शुक्रवार, एप्रिल ४, २०१४/चैत्र १४, शके १९३६

[पृष्ठे ६, किंमत : रुपये १५.००

असाधारण क्रमांक ५६

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र शासनाने केंद्रीय अधिनियमान्वये तयार केलेले
(भाग एक, एक-अ आणि एक-ल यांमध्ये प्रसिद्ध केलेले नियम व आदेश यांन्वतिरिक्त) नियम व आदेश

गृह विभाग (परिवहन)

जागतिक व्यापार केंद्र, सेंटर-१, ३०वा मजला, कफ परेड, मुंबई ४०० ००५, दिनांक ४ एप्रिल २०१४

अधिसूचना

केंद्रीय मोटार वाहन नियम, १९८९.

क्रमांक एमव्हीआर. ०११४/प्र.क्र. ०४/परि-२.— मा. सर्वोच्च न्यायालयाचे एसएलपी (सिक्कील) क्रमांक २५२३७/२०१० मधील दिनांक १० डिसेंबर २०१३ च्या आदेशानुसार, केंद्रीय मोटार वाहन नियम, १९८९ मधील नियम १०८ च्या पोट-नियम (१) च्या परंतुक (तीन) अन्वये प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून व तसेच यापूर्वी निर्गमित केलेली क्रमांक एमव्हीआर ०२१३/प्र.क्र.४७/पु.बां.८०/परि-२, दिनांक १७ ऑगस्ट २०१३ ची अधिसूचना अधिक्रमीत करून, महाराष्ट्र शासन याद्वारे खालीलप्रमाणे विनिर्दिष्ट वाहनास दिवा वापरण्यासाठी परवानगी देत आहे :—

(एक) राज्यामध्ये कोठेही कर्तव्य बजावतांना, वाहनांच्या टपावर समोरच्या भागामध्ये लाल दिवा, फ्लॅशरसह.—

- (१) राज्याचे राज्यपाल,
- (२) मुख्यमंत्री, उप मुख्यमंत्री,
- (३) मुंबई उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायाधीश,
- (४) सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद,
- (५) अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा,
- (६) विभागांचे मंत्री,
- (७) विधानमंडळाचे विरोधी पक्ष नेता,
- (८) मुंबई उच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश.

(दोन) राज्यामध्ये कोठेही कर्तव्य बजावतांना, वाहनांच्या टपावर समोरच्या भागामध्ये लाल दिवा, फ्लॅशरविना.—

- (१) उप सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद,
- (२) उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा,

- (३) कार्यकारी अध्यक्ष, राज्य नियोजन आयोग,
- (४) राज्यमंत्री,
- (५) मुख्य सचिव,
- (६) महाअधिवक्ता, महाराष्ट्र राज्य,
- (७) आयुक्त, राज्य निवडणूक आयोग,
- (८) लोकआयुक्त व उप लोकायुक्त,
- (९) अध्यक्ष, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधीकरण,
- (१०) अध्यक्ष, राज्य वित्त आयोग,
- (११) अध्यक्ष, वैधानिक विकास महामंडळे,
- (१२) अध्यक्ष, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग,
- (१३) मुख्य माहिती आयुक्त.

(तीन) वाहनांच्या टपावर समोरच्या भागामध्ये अंबर दिवा, फ्लॅशरविना.—

- (१) महाराष्ट्र शासनाचे अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव,
- (२) अपर मुख्य सचिव पदावरील समकक्ष अधिकारी,
- (३) पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य आणि त्या पदावरील समकक्ष अधिकारी,
- (४) अध्यक्ष, जिल्हा परिषद (कार्यक्षेत्रापुरते मर्यादित),
- (५) 'अ' व 'ब' वर्ग महानगरपालिकांचे महापौर (क्षेत्रापुरताच मर्यादित),
- (६) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक,
- (७) विभागीय आयुक्त (कार्यक्षेत्रापुरते मर्यादित),
- (८) प्रमुख जिल्हा न्यायधीश (कार्यक्षेत्रापुरते मर्यादित),
- (९) 'अ' व 'ब' वर्ग महानगर पालिकांचे आयुक्त (कार्यक्षेत्रापुरते मर्यादित).

(चार) रुग्णवाहिका, अग्निशमन सेवा, आपत्कालीन देखभाल व्यवस्थेतील पोलीस वाहने जी Escort/Pilots/कायदा व सुव्यवस्थेसाठी वापरली जाणाऱ्या वाहनांना खालीलप्रमाणे दिवा सुविधा अनुज्ञेय करण्यात येत आहे :—

- (१) रुग्णवाहिका . . रुग्ण व्यक्तीस घेऊन जाताना, जांभळ्या काचेमध्ये लुकलुकणारा (Blinker Type) लाल दिवा रुग्ण वाहिकेला लावण्यात यावे.
- (२) शासकीय/निमशासकीय सेवेतील अग्निशमन वाहने . . अंबर दिवा, फ्लॅशरसह
- (३) आपत्कालीन देखभाल व्यवस्थेतील कर्तव्यार्थ वापरली जाणारी वाहने (vehicles actually deployed for disaster management), आणीबाणी व्यवस्थापनासाठी वापरली जाणारी वाहने, तसेच Escort/Pilot car म्हणून वापरली जाणारी वाहने . . लाल/निळा/पांढरा असा बहुविध रंगाचा दिवा
- (४) अंमलबजावणीच्या कर्तव्यासाठी वापरली जाणारी वाहने (vehicles actually deployed for enforcement duties) तसेच खालीलप्रमाणे नमूद कायदा व सुव्यवस्थेसाठी वापरली जाणारी शासकीय वाहने.—
 - (१) जिल्हाधिकारी व जिल्हा दंडाधिकारी,
 - (२) उप विभागीय दंडाधिकारी,
 - (३) तालुका दंडाधिकारी,
 - (४) कायदा व सुव्यवस्थेसाठी वापरण्यात येणारी पोलीस विभागातील वाहने.

(पाच) दिवा सुविधा विहित केलेले मान्यवर किंवा अधिकारी हे वाहनांचा वापर करीत नसतील त्यावेळी वाहन चालकांनी दिव्याचा वापर न करता, सदर दिवा काळ्या रंगाच्या आवरणाने झाकून ठेवावा.

(सहा) दिवा विहित केलेल्या वाहनांना परिवहन आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई हे दिवा सुविधेच्या संदर्भातील, वाहनावर चिकटविण्यासाठी स्टिकर देतील. हे स्टिकर वाहनांच्या विंड स्क्रीनवर चिकटविणे बंधनकारक आहे.

(सात) वाहनाच्या टपावर वापरावयाच्या दिव्याच्या अनधिकृत विक्रीवर बंदी घालण्यासाठी, असे दिवे केवळ शासकीय परिवहन सेवे मार्फत (GTS) किंवा पोलीस विभागातील मोटार परिवहन (MT) यांच्या मार्फत वरील प्रमाणे विहित केलेल्या वाहनांना यापुढे त्या पृष्ठार्थ प्रमाणपत्रासह दिवे पुरविण्यात यावेत.

(आठ) लाल/अंबर /निळा दिव्याची सुविधा ही पदांना अनुज्ञेय असलेल्या मंजूर शासकीय वाहनांसाठीच लागू राहील.

(नऊ) अंमलबजावणीच्या कर्तव्यासाठी किंवा आपतकालीन व्यवस्थापन सेवेसाठी ज्या विभागाकडून अशा वाहनांचा वापर केला जातो, अशा विभागासह कायदा व सुव्यवस्था राखण्याच्या प्रसंगी वापरल्या जाणाऱ्या वाहनांच्या संदर्भात पोलीस महासंचालक यांनी अशा वाहनावर दिवा सुविधा अनुज्ञेय करण्यासाठी, पदांचा तपशील गृह (परिवहन) विभागाच्या मान्यतेसाठी सादर करावा.

(दहा) केंद्रीय मोटार वाहन नियम, १९८९ मधील नियम ११९ (३) नुसार ॲम्बुलन्स/ अग्निशमन दल/आपत्ती निवारण प्रयोजनासाठी वापरण्यांत येणारी वाहने/पोलीस अधिकारी किंवा बांधकाम सामग्री वाहनाचे चालक किंवा मोटार वाहन विभागाचे अधिकारी यांच्या कर्तव्य पालनाच्या प्रयोजनासाठी वापरतात अशा वाहनावर किंवा बांधकाम सामग्री वाहनावर, नोंदणी प्राधिकरणाने आवाजी सिग्नलला मान्यता द्यावी.

(अकरा) केंद्रीय मोटार वाहन नियम, १०८ (१) व ११९ चा भंग करून शासकीय अधिकारी /कर्मचारी कसूरदार ठरल्याचे आढळून आल्यास, अंमलबजावणी अधिकाऱ्याने कोणत्याही दबावाखाली न येता, त्यांच्या विरुद्ध दंड आकारून विहित मार्गाने संबंधित प्रशासकीय विभागास शिस्तभंग विषयक कारवाईसाठी प्रस्ताव सादर करावा.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

डॉ. शैलेश कुमार शर्मा,
शासनाचे प्रधान सचिव.

HOME DEPARTMENT (TRANSPORT)

World Trade Centre, Centre 1, 30th Floor, Cuffe Parade, Mumbai 400 005,
dated 4th April 2014.

NOTIFICATION

CENTRAL MOTOR VEHICLES RULES, 1989.

No. MVR. 0114/C.R. 04/TRA-2.—In pursuance of the orders of the Hon'ble Supreme Court in Special Leave Petition No. (C) No. 25237/2010, dated 10th December 2013 and in exercise of the powers conferred by clause (iii) of the proviso to rule 108 of the Central Motor Vehicles Rules, 1989, and in supersession of the Government Notification, Home Department (Transport), No. MVR. 0213/C.R. 47/Reconstruction No.80/TRA-2, dated the 17th August 2013, the Government of Maharashtra hereby specifies that the following vehicles shall be permitted to use :—

(I) Red light with flasher on the top front of the vehicle, while on duty anywhere in the State :—

- (1) Governor of Maharashtra,
- (2) Chief Minister, Deputy Chief Minister,
- (3) Chief Justice of High Court, Mumbai,
- (4) Chairman of Maharashtra Legislative Council,
- (5) Speaker of Maharashtra Legislative Assembly,
- (6) Ministers of the Department,
- (7) Leaders of the Opposition of Maharashtra Legislature,
- (8) Sitting Judges of High Court, Mumbai.

(II) Red light without flasher on the top front of the vehicle, while on duty anywhere in the State :—

- (1) Deputy Chairman of Maharashtra Legislative Council,
- (2) Deputy Speaker of Maharashtra Legislative Assembly,
- (3) Executive Chairman, State Planning Board,
- (4) Ministers of State,
- (5) Chief Secretary,
- (6) Advocate General, State of Maharashtra,
- (7) State Election Commissioner,
- (8) Lokayukta and Upa-Lokayukta,
- (9) Chairman, Maharashtra Administrative Tribunal,
- (10) Chairman, State Finance Commission,
- (11) Chairman, Statutory Development Boards,
- (12) Chairman, Maharashtra Public Service Commission,
- (13) Chief Information Commissioner.

(III) Amber light without flasher on the top front of the vehicle :—

- (1) Additional Chief Secretary, Principal Secretary and Secretary to the Government of Maharashtra,
- (2) Officers equivalent to the post of Additional Chief Secretary,
- (3) Director General of Police, Maharashtra State and Officers equivalent to the post of Director General of Police,

- (4) Chairman, Zilla Parishad (within the jurisdiction),
- (5) Mayor of 'A' and 'B' Class Municipal Corporation (within the jurisdiction),
- (6) Principal Chief Conservator of Forests,
- (7) Divisional Commissioner (within the jurisdiction),
- (8) Principal District Judge (within the jurisdiction),
- (9) Commissioner of 'A' and 'B' Class Municipal Corporation (within the jurisdiction).

(IV) Ambulance services, Fire services, Disaster Management Vehicles also Police Vehicles used as escorts or Pilots or vehicles used for law and order duties shall be entitled for lights as mention below :—

- (1) Ambulance services . . The Blinker type of Red light with purple glass fitted to an Ambulance Van while plying with patient.
- (2) Fire Vehicles of Government and Semi Government services. . . Amber light with flasher.
- (3) Vehicles actually deployed for disaster management Emergency Maintenance and also vehicles designated as escort or pilot cars. . . Multi-coloured red, blue and white light.
- (4) Vehicles actually deployed for enforcement duties as well as vehicles used for maintaining law and order duties.— . . Blue light without flasher (within their jurisdiction).
 - (a) District Collector and District Magistrate,
 - (b) Sub-Divisional Magistrate,
 - (c) Taluka Magistrate,
 - (d) Vehicles of the police department deployed for law and order duties.

(V) Vehicles entitled with light as mentioned above, if not carrying the dignitaries or officials, the use of light on the vehicles shall be strictly prohibited by covering the light with black cover.

(VI) The Transport Commissioner, Maharashtra, shall issue stickers, for the vehicles which have been enlisted for the use of lights. These stickers shall be compulsorily pasted on the windscreen of the vehicle.

(VII) For prohibiting the unauthorized selling of the lights (Beacons) to be used on top front of the vehicles, the Government Transport Services (GTS) or Motor Transport of the Police Department, henceforth shall provide the lights (Beacons) as mentioned above, with duly certification to that effect.

(VIII) The use of Red or Amber or Blue light is applicable only for the sanctioned vehicles assigned to the post or to the respective department.

(IX) The departments having Enforcement Vehicles or Vehicles of the Emergency Maintenance Service as well as Vehicles used for maintaining Law and Order, the concerned departments and the Director General of Police, respectively, shall submit the list of the names of the post, for the approval of the Home (Transport) Department, for notifying such Vehicles for permitting the use of light.

(X) As per the provisions of sub-rule (3) of rule 119 of the Central Motor Vehicle Rules, 1989, the vehicles used as ambulance or for firefighting or salvage purposes or vehicles used by police officers or operators of construction equipment vehicles or officers of the Motor Vehicle Department, in the course of their duties, sound signals may be approved by the registering authorities.

(XI) If it is found that the Government official has violated the provisions of sub-rule (1) of rule 108 and rule 119 of the said Rules, the enforcement officer shall without any pressure, impose exemplary fine on the concerned violators and through proper channel submit the proposal to the concerned department, for taking disciplinary action.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

Dr. S. K. SHARMA,

Principal Secretary to the Government.